



การบริหารความเสี่ยงและการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต
(Fraud Risk Management Procedure)
เทศบาลตำบลคึกคัก
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

จัดทำโดย

สำนักปลัดเทศบาล
เทศบาลตำบลคึกคัก
อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

เทศบาลตำบลคึกคัก อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา มุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์ มีคุณธรรมและโปร่งใส โดยยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มตามหลักธรรมาภิบาล และจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน การบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้เทศบาลสามารถปฏิบัติงานตามความมุ่งมั่นที่กำหนดไว้ได้จึงกำหนดการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตเพื่อเป็นกรอบในการปฏิบัติราชการ ซึ่งถือได้ว่าการมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหา ประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซง การใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติ หน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญหายไป โดยผลประโยชน์ที่สูญหายไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจกระทำความผิด ยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพตติมิชอบ ในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย เทศบาลตำบลเตราะบอนได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยง เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจาก การปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่างๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์ จากทางราชการ โดยมีขอบ ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติ การกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึงกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำ

ให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่าง ผลประโยชน์ ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมี สถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม มากเท่าใด ก็ยังมี โอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

สามารถจำแนกความเสี่ยงออกเป็น ๔ ลักษณะ ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุ เป้าหมาย และพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อ กลยุทธ์ ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบาย เป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อ วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ประสิทธิผล หรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากกระบวนการภายในของ องค์กร/กระบวนการเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหาร งบประมาณ และการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทัน ต่อสถานการณ์ หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่นการประมาณการงบประมาณ ไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงินดังกล่าว

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่าง สัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่างๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของเทศบาลตำบล คีตกัก การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้ จะช่วยให้เทศบาลตำบลคีตกักทราบถึง ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้น สามารถกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วน เชิงรุกในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัย ของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหา สำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ ยังบรรลุเป้าหมายตามนโยบายสำคัญเร่งด่วน หรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็น พิเศษ (Agenda Based) อีกด้วย

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้าง สืบต่อวัฒนธรรมสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
๓. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้เกิดการแสวงหา ผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม เป็น แบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้
๔. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชน

บทที่ ๒

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๒.๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่างๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง และดำเนินการวิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของ ผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนา ที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน (บุคลากร)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนาน ๆ ครั้ง

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณา จากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส × ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔-๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑-๓ คะแนน

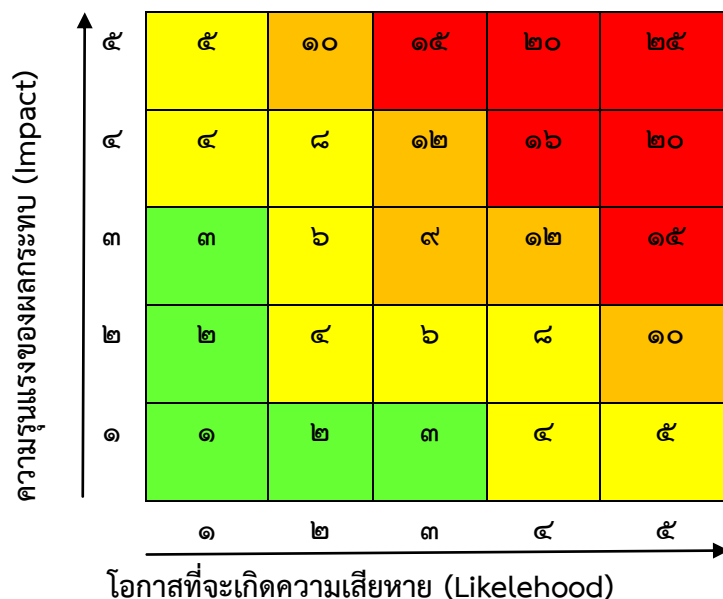
ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary)

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood x Impact)

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
ต่ำ (Low)	๑-๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว ■
ปานกลาง (Medium)	๔-๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง ■
เสี่ยงสูง (High)	๙-๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม ■
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕-๒๕ คะแนน	มีมาตรการลด และประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง ■

ตารางระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)



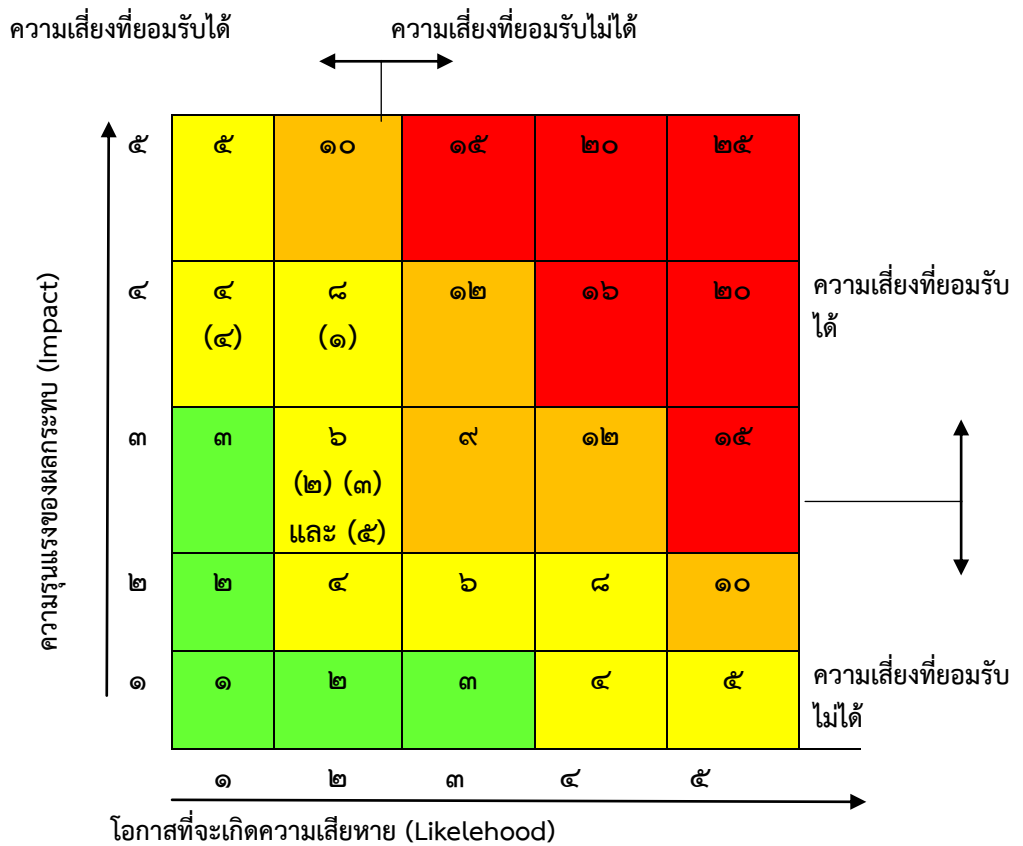
ตารางที่ ๒ วิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest) เทศบาลตำบลคึกคัก

ประเด็น ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	วัตถุประสงค์	การประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน			
			โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
(๑) การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ	๑.)การจัดหาพัสดุไม่เป็นที่ไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง และแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวใน ตำแหน่งหน้าที่ ๒.) ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอ หรือ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย	เพื่อให้การจัดหาพัสดุ ภาครัฐ โดยการซื้อ จ้าง เช่า แลกเปลี่ยนหรือโดย วิธีอื่นใด ให้สอดคล้องกับ ประการศ ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องรวมถึง ดำเนินการตามเกณฑ์การ ประเมินคุณธรรมและความ โปร่งใสในการด เนินงาน ของหน่วยงาน ภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)	๒	๔	๘ (ปานกลาง)	๓
(๒) การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และ สัมมนา	การจัดทำโครงการ ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และ สัมมนา เป็นเท็จ และไม่เป็นที่ ตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	เพื่อให้การจัดทำโครงการ ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา ถูกต้องไม่ให้เกิด การ แสวงหาผลประโยชน์ ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่ อันมิควรได้โดยชอบ ตามกฎหมาย	๒	๓	๖ (ปานกลาง)	๓

ประเด็น ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	วัตถุประสงค์	การประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน			
			โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
(๓) การเบิกค่าตอบแทน (การเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ การเดินทางไปราชการ หรือการประชุมอบรม สัมมนา)	๑.)เบิกค่าตอบแทน การปฏิบัติงาน นอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทน เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับ หน่วยบริการในเทศบาลตำบล คึกคัก ปฏิบัติงาน ค่าเบี่ยเสี่ยงเหมาจ่าย และเงินเพิ่มสำหรับ ตำแหน่งที่มีเหตุ พิเศษของผู้ปฏิบัติงาน ในพื้นที่พิเศษไม่ เป็นไปตามระเบียบที่ เกี่ยวข้อง ๒.)ผู้ปฏิบัติงานมี ความรู้ความเข้าใจ ระเบียบข้อกฎหมาย ไม่เพียงพอหรือมี ประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานน้อย	เพื่อให้เบิกค่าตอบแทน การปฏิบัติงานนอกเวลา ราชการ ค่าตอบแทน เจ้าหน้าที่ที่ ปฏิบัติงาน ให้กับหน่วยบริการ ค่าตอบแทนโดยไม่ทำค่าเบี่ยเสี่ยงเหมาจ่ายและเพิ่มสำหรับ ตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของ ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่พิเศษ เป็นไปตามระเบียบที่ เกี่ยวข้องไม่ให้เกิดการแสวงหา ผลประโยชน์ ส่วนตัวใน ตำแหน่งหน้าที่ อันมิควรได้ โดยชอบตามกฎหมาย	๒	๓	๖ (ปานกลาง)	๓
(๔) การปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่	๑.)การปฏิบัติหน้าที่ โดยเอื้อผลประโยชน์ แก่ตนเองหรือบุคคล อื่น ๒.) การละเว้นการ ปฏิบัติหน้าที่ก่อให้เกิด ความเสียหายแก่ทาง ราชการ	เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่เป็นไปตามระเบียบ ที่ เกี่ยวข้อง	๒	๒	๔ (ปานกลาง)	๓

ประเด็น ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	วัตถุประสงค์	การประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน			
			โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
(๕) การใช้รถราชการ	<p>๑. ใช้รถราชการไม่ถูกต้องตาม ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยรถยนต์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘</p> <p>๒. ผู้ใช้รถราชการ ละเลย การปฏิบัติตาม กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยรถยนต์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘</p> <p>๓. ใช้ เก็บรักษา ซ่อมบำรุง รถส่วนกลาง เป็นไม่ไปตามระเบียบ และหลักเกณฑ์การใช้ การเก็บ รักษา การซ่อมบำรุงรถยนต์</p>	<p>เพื่อให้การใช้รถราชการ เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้องและป้องกันการ เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน</p>	๒	๓	๖ (ปานกลาง)	๓

การจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)



จากแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map) ที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน สามารถสรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของ ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนได้ตามตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ	ลำดับ ๓ (ปานกลาง = ๘ คะแนน)
การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา	ลำดับ ๓ (ปานกลาง = ๖ คะแนน)
การเบิกค่าตอบแทน	ลำดับ ๓ (ปานกลาง = ๖ คะแนน)
การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่	ลำดับ ๓ (ปานกลาง = ๔ คะแนน)
การใช้ราชการ	ลำดับ ๓ (ปานกลาง = ๖ คะแนน)

จากตารางที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน เทศบาลตำบลคึกคัก นำผลที่ได้มากำหนดมาตรการ วิธีการควบคุมเพื่อป้องกัน หรือลดความเสี่ยงด้าน ผลประโยชน์ทับซ้อน และจัดทำตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ระดับหน่วยงานในสังกัดเทศบาลตำบลคึกคัก กำหนดประเด็นการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ในมิติภายนอก การประเมินประสิทธิผล ตัวชี้วัดที่ ๑ ภารกิจหลักของหน่วยงานดังนี้

ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลัก/แผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน หรืองานประจำตามหน้าที่ตามปกติ (Function Based)

ตัวชี้วัดที่ ๑.๒ ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามนโยบายสำคัญเร่งด่วนหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ (Agenda Based)

ตัวชี้วัดที่ ๑.๓ ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายในการดำเนินงานตามภารกิจพื้นที่ (Area Based)

ดังนั้น ตัวชี้วัดที่ ๑.๒ ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามนโยบายสำคัญเร่งด่วนหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ (Agenda Based) เทศบาลตำบลคึกคัก จึงกำหนด

๑. มาตรการสำคัญเร่งด่วน เชิงรุกในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยใน ๔ ประเด็น คือ (๑) การจัดหาพัสดุ (๒) การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา (๓) การเบิก ค่าตอบแทน (๔) การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ และ (๕) การใช้ราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อไป

๒. นำประเด็นความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงมาจัดทำคู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน เทศบาลตำบลคึกคัก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อไป

การจัดการความเสี่ยง

เป็นการเปลี่ยนแปลงความเสี่ยงจากผลการประเมินความเสี่ยง แล้วตัดสินใจเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ได้แก่ การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง โดยการไม่เริ่มหรือดำเนินการต่อในกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง การรับความเสี่ยงหรือเพิ่มความเสี่ยงเพื่อหาโอกาสการขจัดแหล่งความเสี่ยงออกไปการเปลี่ยนโอกาส การเปลี่ยนผลสืบเนื่อง การแบ่งความเสี่ยงกับหน่วยงานอื่น และการรับความเสี่ยงไว้ โดยแจ้งให้ผู้ตัดสินใจรับทราบ

๑) เลือกวิธีการจัดการความเสี่ยง และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง แผนบริหารความเสี่ยงมีเนื้อหาครอบคลุม ประเด็น ได้แก่ การกำหนดปัจจัยเสี่ยง ผลกรวิเคราะห์ความเสี่ยง (ระบุโอกาสและผลกระทบ ความเสี่ยง และจัดระดับความเสี่ยงในแต่ละด้าน เช่น ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ ธรรมภิบาล กระบวนการทำงาน และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ) และการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง โดยรายงานแผนและผลการบริหารความเสี่ยงต่อคณะกรรมการบริหาร

โดยในการตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) นั้น การตอบสนองความเสี่ยง เป็นการพิจารณาคัดเลือกทางเลือกที่เหมาะสมกับการจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้น โดยได้เลือกทางเลือกที่คาดว่าจะสามารถทำให้โอกาสหรือผลกระทบของความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยการตอบสนองความเสี่ยงมี ๔ แนวทางหลัก ได้แก่

- การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) เป็นวิธีตอบสนองเชิงรับ ในกรณีที่สามารถหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน ลดขอบเขตการดำเนินงาน ซึ่งเป็นการจัดการความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงมากและหน่วยงานไม่ยอมรับได้ จึงต้องตัดสินใจยกเลิกโครงการกิจกรรมนั้น

- การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) เป็นการยอมรับให้มีความเสี่ยง เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการจัดการหรือสร้างระบบควบคุมมีมูลค่าสูงกว่าผลลัพธ์ที่ได้ แต่ก็ควรมีมาตรการติดตามและดูแล เช่น กำหนดระดับผลกระทบที่ยอมรับได้ เตรียมแผนการตั้งรับ/จัดการความเสี่ยง

- การลดความเสี่ยง (Risk Treatment) เป็นการปรับปรุงระบบการทำงานหรือการออกแบบวิธีการทำงานใหม่เพื่อลดโอกาสที่จะเกิด หรือลดผลกระทบให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ เพื่อป้องกันหรือจำกัดผลกระทบ และโอกาสเกิดความเสียหาย ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น วางมาตรการเชิงรุก ฝึกอบรมทักษะ เป็นต้น

- การโอนหรือกระจายความเสี่ยง (Risk Transfer) เป็นการลดโอกาสที่จะเกิดหรือผลกระทบ โดยการโอนหรือกระจายความเสี่ยงหรือกิจกรรมไปให้ผู้อื่นดำเนินการ การกระจายทรัพย์สิน หรือกระบวนการต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยงจากการสูญเสีย

๒) การนำแผนบริหารความเสี่ยงไปปฏิบัติ โดยระบุวิธีการที่ใช้ องค์กรประกอบในการบริหาร และทรัพยากรที่ใช้ในการบริหารความเสี่ยง รวมถึงขั้นตอนการดำเนินงาน การปฏิบัติ การมอบหมายความรับผิดชอบ และระยะเวลาของกิจกรรมต่างๆ

แผนการจัดการความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลคึกคัก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

ประเด็นความเสี่ยง	การจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
(๑) การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ	๑.) ส่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ๒.) จัดทำคู่มือ เพื่อกำหนดแนวทางให้บุคลากรยึดถือในการปฏิบัติงาน ๓.) กำชับ กำกับ ดูแลเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานตามระเบียบฯ โดยเคร่งครัด	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓	กองคลัง
(๒) การจัดทำ โครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และ สัมมนา	๑.) จัดทำคู่มือ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง ๒.) กำชับกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานตามระเบียบฯ โดยเคร่งครัด	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓	ทุกส่วนราชการ
(๓) การเบิก ค่าตอบแทน (การเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ การเดินทางไปราชการ หรือการประชุม อบรม สัมมนา)	๑.) จัดทำคู่มือการเบิกค่าตอบแทน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง ๒.) ส่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเบิกจ่ายค่าตอบแทนเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓	กองคลัง
(๔) การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่	๑.) กำชับ กำกับดูแลเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานตามระเบียบฯ โดยเคร่งครัด	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓	ทุกส่วนราชการ
(๕) การใช้รถราชการ	๑.) กำชับ กำกับดูแลเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานตามระเบียบฯ โดยเคร่งครัด ๒.) จัดทำคู่มือ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓	ทุกส่วนราชการ

เอกสารอ้างอิง

MOPH วินัย พอเพียง สุจริต จิตอาสา ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต , ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข , www.stopcorruption.moph.go.th

รายชื่อคณะทำงานวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. นายอนิวรรณรัตน์	ไชยรัตน์ธนโชค	ปลัดเทศบาล
๒. นายสุขเกษม	สมบัติ	รองปลัดเทศบาล
๓. นายสามารถ	ภักดีรัตน์	หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ
๔. นายธีระวุฒิ	แสงสว่าง	นักทรัพยากรบุคคล
๕. นางสาวศรีญา	กุลวิจิตรรังสี	เจ้าพนักงานธุรการ